

PRZEWODNIK DLA NAUCZYCIELI

Zrozumieć inflację i stopy procentowe

**Co warto wiedzieć i jak edukować
o kredytach i inflacji**

WiB | WARSZAWSKI
INSTYTUT
BANKOWOŚCI

Przewodnik dla nauczycieli „Zrozumieć inflację i stopy procentowe. Co warto wiedzieć i jak edukować o kredytach i inflacji” to opracowanie opublikowane w ramach sektorowej kampanii edukacyjno-informacyjnej sektora bankowego, mającej na celu poinformowanie Polaków o różnicach w charakterystyce kredytów hipotecznych stałoprocentowych i zmiennoprocentowych oraz wpływu inflacji na sytuację finansową gospodarstw domowych.

Więcej informacji i materiałów edukacyjnych dostępnych na:

 www.bankiwpolsce.pl/inflacja

Kampania zrealizowana we współpracy z:

Redakcja:

Fundacja Warszawski Instytut Bankowości
ul. Kruczkowskiego 8, 00-380 Warszawa

Data wydania:

styczeń 2022 r.

Projekt i skład:

Agnieszka Prus / Polska Grupa Infograficzna (Infograficy.pl)

Inflacja

Czym jest inflacja?

Inflacja, stopy procentowe, koszt kredytu – w ostatnim czasie wzrosła liczba informacji o spadku wartości złotego i jego konsekwencjach dla naszych portfeli. Co więcej, od prawie 20 lat nie obserwowaliśmy w Polsce wysokiego poziomu inflacji, wychowały się bez niej liczne roczniki konsumentów. To wszystko sprawia, że coraz trudniej nam zrozumieć istotę i przyczyny tego, co się wokół nas dzieje. A przecież ekonomia to nie księga czarnej magii. Znajomość kilku podstawowych pojęć ekonomicznych pozwoli lepiej rozeznaczyć się w sytuacji, a w efekcie podejmować trafniejsze decyzje finansowe. W pierwszej kolejności trzeba zadać sobie pytanie – czym właściwie jest inflacja?

Najprościej inflację można określić jako proces wzrostu cen produktów i usług w danym okresie.

Oczywiście nie każdy jednorazowy wzrost ceny oznacza od razu wzrost inflacji. Wyobraźmy sobie sytuację, w której właściciel piekarni po wynajęciu drogiego lokalu w centrum Warszawy zmuszony jest do zwiększenia cen

swoich produktów. Nie oznacza to jednak, iż inne piekarnie również podniosą ceny. Takiej zmiany rynek nie odnotuje, bo nie dotknie ona wszystkich konsumentów. Dlatego też, aby najdokładniej oszacować poziom inflacji, liczony jest przeciętny poziom cen dla wybranego koszyka dóbr i usług. Następnie koszt zakupu takiego koszyka porównuje się w czasie.

W Polsce za liczenie wskaźnika inflacji odpowiedzialny jest Główny Urząd Statystyczny. Określa on skład koszyka konsumpcyjnego, czyli listę zakupów towarów i usług przeciętnego gospodarstwa domowego. GUS w każdym roku zbiera ceny około 1400 towarów z około 35 tys. punktów handlowych i usługowych, a następnie ustala, ile za taki koszyk trzeba zapłacić. W skład koszyka dóbr i usług wchodzi m.in.:

- Żywność i napoje bezalkoholowe
- Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe
- Odzież i obuwie
- Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii
- Zdrowie
- Transport
- Edukacja
- Rekreacja i kultura

Kategorie, które najmocniej wpływają na poziom inflacji, to przede wszystkim żywność i napoje bezalkoholowe oraz użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii, które stanowią niemal połowę koszyka dóbr i usług.

👉 NOTATKI
DOSKONAŁEGO
NAUCZYCIELA

Rozmowę o inflacji warto zacząć od wyjaśnienia podstawowych pojęć – czym jest gospodarka, wolny rynek, kim jest przedsiębiorca, konsument itd. Ćwiczenie ze zmianą wartości koszyka dóbr jest świetną okazją do sprawdzenia jaką wiedzę posiadają młodzi w zakresie rodzinnego budżetu, znając koszty niektórych produktów.

Na zajęciach warto przećwiczyć proste procentowe zadanie pokazując jak szacowana jest inflacja. Możesz wykorzystać poniższy przykład – rozbuduj go także o inne produkty i usługi, które uczniowie sami wrzuciliby do koszyka.

PRZYKŁAD

Robert skrupulatnie prowadzi swoje finanse i w ostatnim czasie zauważył, iż zaczął wydawać znacznie więcej robiąc swoje standardowe cotygodniowe zakupy. Kiedy odszukał paragony z ubiegłego roku, porównał ceny tych samych produktów w obu latach:

	2020	
Mleko:	2,5 zł	
Jajka:	6,5 zł	
Chleb:	3 zł	
Masło:	7 zł	
Ser:	5 zł	
Pomidory (1kg):	5 zł	
Cukier:	4 zł	
Jabłka (1kg):	2 zł	
RAZEM:	35 Zł	

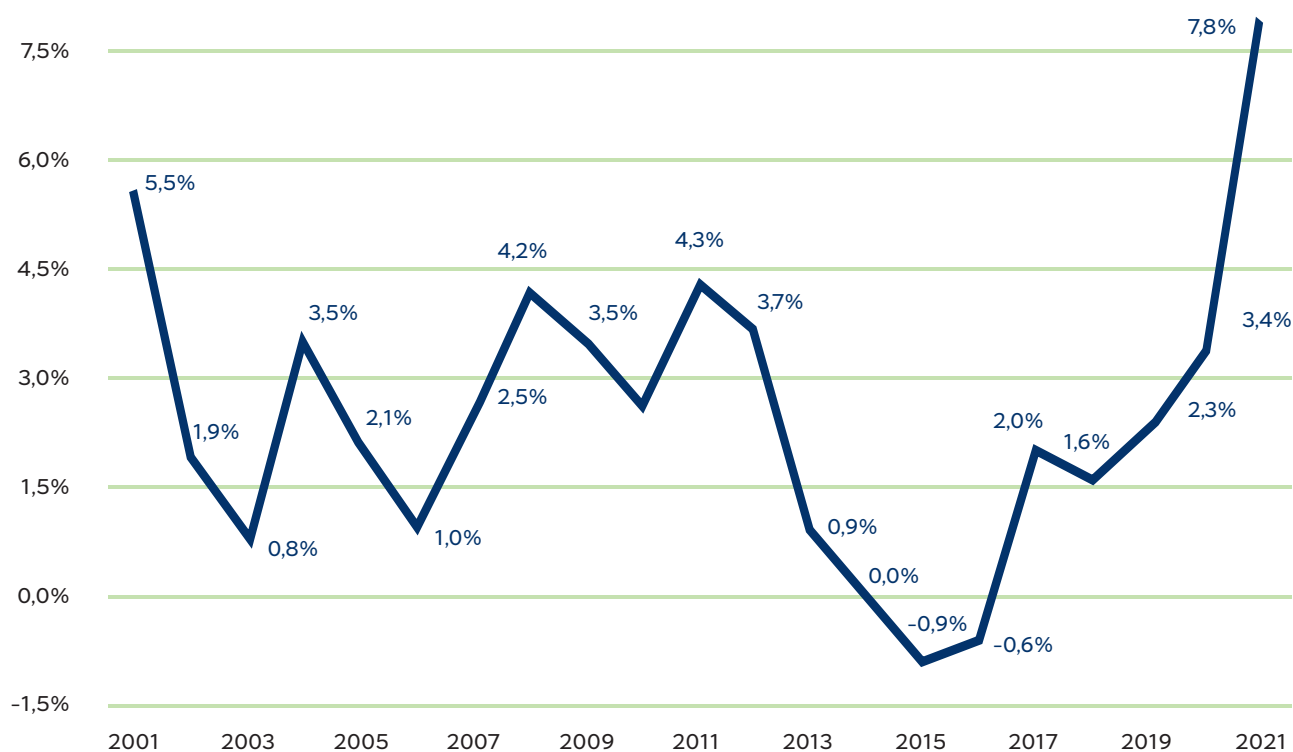
	2021	
Mleko:	3 zł	
Jajka:	7 zł	
Chleb:	4 zł	
Masło:	6 zł	
Ser:	4,5 zł	
Pomidory (1kg):	7 zł	
Cukier:	3 zł	
Jabłka (1kg):	2,5 zł	
RAZEM:	37 Zł	

Jak widzimy, w przypadku koszyka dóbr Roberta inflacja w ciągu roku wyniosła niespełna 6% ($37 - 35$): $35 = 0,057$, czyli 5,7%. Choć w 2021 roku za niektóre produkty zapłacił mniej, to w ogólnym ujęciu, aby kupić wszystkie potrzebne produkty, musiał wydać o 2 zł więcej. Oznacza to przeciętny wzrost cen na poziomie prawie 6%.

Źródło: Wyczenia własne

Inflacja w Polsce w latach 2001–2021

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Czy wiesz, że...?

Jeden z negatywnych skutków wysokiej inflacji nazywany jest w ekonomii kosztem zmiany karty dań. Przy wysokiej inflacji firmy częściej muszą dostosowywać swoje ceny, co wiąże się z dodatkowo ponoszonymi kosztami. Np. restauracje muszą częściej wymieniać swoje karty menu, co oznacza dodatkowe koszty, stąd nazwa tego zjawiska.

Czym są stopy procentowe?

Skoro już wiemy czym jest inflacja, warto rozwinąć pojęcie stóp procentowych.

Stopa procentowa to cena (koszt kapitału, czyli inaczej odsetki), jaką należy zapłacić posiadaczowi kapitału za to, że go pożyczy na ustalony czas.

Stopy procentowe ustalone są w Polsce przez Radę Polityki Pieniężnej, która jest organem Narodowego Banku Polskiego. Rada może zdecydować się na podwyższenie lub obniżenie stóp procentowych, co przekłada się na wzrost lub spadek kosztów kredytów i pożyczek dla banków komercyjnych. Następnie banki pożyczają ten kapitał kredytobiorcom. W efekcie, zmiany stóp procentowych przez RPP wpływają na wszystkich uczestników rynku finansowego oraz definiują koszt pożyczanego kapitału.

W Polsce, podobnie jak w innych krajach, istnieją różne rodzaje stóp procentowych. Rada Polityki Pieniężnej określa m.in. stopę lombardową, depozytową czy referencyjną. Ta ostatnia wyraża rentowność bonów skarbowych emitowanych przez Narodowy Bank Polski i to właśnie ona decyduje o kosztach kredytów. Jeżeli procentowa stopa referencyjna maleje, koszty kredytu również maleją.

W reakcji na globalny kryzys gospodarczy wywołany pandemią COVID-19 wszystkie największe banki centralne na świecie podjęły decyzje o obniżeniu stóp procentowych – nierzadko do zera. Celem tych obniżek było pobudzenie gospodarki.

Stopy procentowe są elementem walki z recesją, ponieważ zmniejszając koszt kredytu można stymulować gospodarkę do zwiększania (lub utrzymania) poziomu inwestycji.

👉 NOTATKI
DOSKONAŁEGO
NAUCZYCIELA

Rozmowę o stopach procentowych zacznij od wyjaśnienia pojęć takich jak bank centralny, kapitał, odsetki czy kredyt. O stopach procentowych dowiesz się więcej z dedykowanych poradników, które możesz znaleźć m.in. na stronie Narodowego Banku Polskiego. Zakres wiedzy dobierz odpowiednio do poziomu zaawansowania swoich uczniów.

<https://www.nbp.pl/edukacja>

Czy wiesz, że...?

W okresie pandemii banki centralne niektórych krajów chcąc wspomóc gospodarkę w wychodzeniu z recesji, wprowadziły ujemne stopy procentowe – co oznacza, iż pożyczanie kapitału odbywa się ze stratą dla kredytodawcy. Sytuacja ta ma obecnie miejsce m.in. w Szwajcarii oraz Danii.

Dlaczego inflacja i stopy procentowe są ze sobą silnie powiązane?

Każdy bank centralny na świecie ma tzw. cel inflacyjny. Polega to na tym, że bank centralny przyjmuje optymalny poziom inflacji w danym roku i stara się nie dopuścić do jego przekroczenia. W Polsce od 2003 roku obowiązuje cel na poziomie 2,5%, przy czym Rada Polityki Pieniężnej dopuszcza różnice o jeden punkt procentowy w dół lub w górę. Jednym z narzędzi umożliwiających realizację planu są właśnie stopy procentowe.

RPP podnosi stopy

Kiedy poziom inflacji z różnych przyczyn zaczyna rosnać, rosną też ceny, przez co z biegiem czasu za daną kwotę można coraz mniej kupić. Żeby zapobiec drastycznemu wzrostowi cen, Rada Polityki Pieniężnej podnosi stopy procentowe.

Kiedy rosną stopy procentowe, rośnie cena pieniądza, zatem bank centralny pożycza pieniądze bankom komercyjnym po wyższej niż do tej pory cenie, a banki komercyjne udzielają wyżej oprocentowanych kredytów.

→ Zamiast inwestować bardziej opłaca się oszczędzać, w efekcie czego mamy do czynienia ze studzeniem wzrostu gospodarczego.

RPP obniża stopy

W sytuacji kryzysu gospodarczego oraz recesji, rynkowa koniunktura może być stymulowana poprzez obniżenie wysokości stóp procentowych.

Niskie stopy procentowe przekładają się na wzrost podaży pieniądza – koszty kredytów spadają, dużo łatwiej jest je również dostać, przez co rosną zarówno inwestycje, jak i konsumpcja.

→ W efekcie obniżenia stóp procentowych przedsiębiorcy inwestują w swoje firmy, tworzą nowe miejsca pracy, co dodatkowo stymuluje wzrost gospodarczy.

Czy wiesz, że...?

Deflacja, czyli spadek cen w czasie, jest w długim okresie zjawiskiem niekorzystnym dla gospodarki. Sytuacja ta pozornie sprzyja konsumentom, ale nie jest korzystna dla ogółu społeczeństwa w tym przede wszystkim producentów i usługodawców. Konsumentci spodziewając się dalszego spadku cen, wstrzymują się od zakupów, zmniejszając przychody przedsiębiorstw i hamując inwestycje.

Jak widzisz decyzja o zmianie stóp procentowych ma za zadanie realizację przyjętego celu inflacyjnego oraz utrzymanie równowagi między wzrostem gospodarczym, poziomem inwestycji, inflacją czy nawet bezrobociem. Niestety z perspektywy konsumenta niskie stopy procentowe i wysoka inflacja powodują, że realne stopy procentowe (czyli różnica między stopami procentowymi, a inflacją) są ujemne. W takiej sytuacji lokaty bankowe czy krótkoterminowe obligacje skarbowe nie są w stanie zabezpieczyć nas przed wzrostem cen.

NOTATKI DOSKONAŁEGO NAUCZYCIELA

Pamiętaj o tym, żeby przedstawiać zjawisko inflacji – o ile mieści się w założonym celu – jako naturalny mechanizm gospodarczy. Nie demonizuj samego zjawiska inflacji, a jedynie wskaż, że dopiero nadmierny/niekontrolowany jej poziom ma negatywne przełożenie dla gospodarki. Wykorzystaj podany powyżej przykład do zaprezentowania utraty wartości pieniądza w czasie.

Jako ciekawostkę możesz wspomnieć o polskich doświadczeniach hiperinflacji lat 90-tych XX wieku – ciekawe ile uczniów zgadnie, że za chleb można było płacić nawet 3000 zł.

PRZYKŁAD

Karolina od lat oszczędza swoje pieniądze odkładając co miesiąc 300 zł na swoje konto oszczędnościowe. Przez lata udało jej się zgromadzić 10 000 zł, które w ubiegłym roku wpłaciła na lokatę oprocentowaną 2% w skali roku. W ostatnim czasie Karolina usłyszała jednak, że inflacja w skali roku wyniosła 5%. Obserwując wzrost cen w sklepie zaczęła się zastanawiać, czy zysk z lokaty pokrywa koszty podwyżki.

Odsetki z lokaty

2% z 10 000 zł wynosi 200 zł

Roczne odsetki Karoliny wynoszą 200 zł

Inflacja

Inflacja na poziomie 5% oznacza, iż aby kupić ten sam koszyk dóbr o wartości 10 000 zł w obecnym roku konieczne jest wydanie 10 500 zł

Nominalny wzrost cen z tytułu inflacji:
500 zł

Choć nominalnie Karolina zarobiła 200 zł z odsetek na lokacie (minus podatek), to w rzeczywistości ze względu na wysoką inflację (wzrost cen) mogła za tę samą kwotę kupić mniej niż w roku ubiegłym. Realna stopa oprocentowania (różnica między stopą depozytową, a inflacją) wyniosła w jej przypadku -3% (- 300 zł). Oznacza to, że w ciągu roku jej oszczędności nie tylko się nie pomnożyły, ale zmniejszyły swoją wartość.

Kredyt w realiach wysokiej inflacji

Co to jest kredyt hipoteczny i co wpływa na jego koszt?

Kredyt bankowy to pisemna umowa między bankiem (kredytodawcą) a klientem (kredytobiorcą), na mocy której bank udostępnia określoną kwotę pieniędzy na ustalony w umowie procent. Kredyty dzielą się na gotówkowe (konsumpcyjne) oraz hipoteczne. Kredyt gotówkowy to kredyt wypłacany w gotówce przez instytucje finansowe, który przeznaczony jest na dowolny cel np. zakupy, wakacje, samochód itd. Z kolei kredytem hipotecznym nazywamy długoterminowe zobowiązanie zaciągnięte z przeznaczeniem na sfinansowanie zakupu nieruchomości lub też jej remont.

	KREDYT GOTÓWKOWY	KREDYT HIPOTECZNY
Cel kredytu	Dowolny	Ściśle związany z nieruchomością
Okres kredytowania	Maksymalnie 10 lat	Nawet 35 lat
Wkład własny	Nie	Tak
Koszt kredytu	Wyższy niż w przypadku kredytu hipotecznego	Niższy niż w przypadku kredytu gotówkowego

Każdy zaciągnięty kredyt składa się z dwóch części – kwoty kapitałowej oraz odsetek. Część kapitałowa to ułamek kwoty pożyczonej od banku. Oprocentowanie (odsetki) to koszt/cena jaką musimy ponieść w związku z pożyczaniem kapitału. Koszt ten jest doliczany w odpowiednich proporcjach do comiesięcznych rat kredytowych. Oprocentowanie to jeden z głównych parametrów kredytów..

Czy wiesz, że...?

Wskaźnik RRSO, czyli Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania to całkowity koszt danego kredytu lub pożyczki wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty zobowiązania w ujęciu jednego roku. Miara ta pozwala w bardzo łatwy sposób porównać koszty kredytu, umożliwiając wybranie takiej oferty, która rzeczywiście jest najtańsza.

Możliwe, że słyszałeś także o innych formach pozyskiwania dodatkowego finansowania. Oprócz kredytów gotówkowych i hipotecznych istnieją również inne produkty kredytowe w tym między innymi:

Karta kredytowa – to nic innego, jak limit kredytowy w formie karty płatniczej, którą zna każdy klient banku. Karta kredytowa w odróżnieniu od debetowej pobiera podczas zakupów środki nie z konta osobistego, a z rachunku kredytowego. Wiąże się to z koniecznością spłaty zadłużenia zazwyczaj w terminie 30–60 dni, ale istnieje możliwość rozbicia tego zadłużenia na raty.

Pożyczka – podobnie jak kredyt jest umową udostępnienia kapitału, jednakże w odróżnieniu od kredytu bankowego umowa pożyczki może być zawarta z dowolną instytucją finansową, firmą, a nawet osobą prywatną. Od ustaleń umowy zależy, czy pożyczka będzie przekazana odpłatnie, czy też nieodpłatnie (może to być np. pożyczka od członków rodziny). Bądź jednak czujny w przypadku tzw. chwilówek, które są bardzo szybkimi pożyczkami pieniężnymi, ale jednocześnie są zazwyczaj oprocentowane na bardzo wysoki procent.

Debet – to ustalony limit kredytowy na naszym koncie. Limitem debetowym posługujemy się więc dokładnie w taki sam sposób, jak własnymi środkami. W przeciwieństwie do kredytu gotówkowego oraz karty kredytowej zwrot pożyczonych pieniędzy nie zostanie rozłożony na raty, całość należy spłacić najczęściej w ciągu 30 dni.

Czy wiesz, że...?

Kredyt hipoteczny można wziąć ze stałym lub zmiennym oprocentowaniem. Oprocentowanie stałe oznacza, iż odsetki będą utrzymywały tę samą wartość przez uzgodniony w umowie czas, natomiast na wysokość oprocentowania mają wpływ czynniki zewnętrzne, takie jak stopy procentowe, a jego wysokość zmienia się regularnie co określony czas.

Który wybór jest bardziej opłacalny? Nie ma na to jednoznacznej odpowiedzi – wszystko zależy bowiem od aktualnej sytuacji ekonomicznej oraz indywidualnych preferencji kredytobiorcy.

Jak inflacja wpływa na kredyt?

W teorii inflacja i kredyt to pojęcia, które łączą się z korzyścią dla kredytobiorcy, bo z czasem kwota, którą pożyczyciel traci swoją wartość. To jednak tylko teoria, gdyż w warunkach wysokiej niepewności oraz wysokiej inflacji istotnie wzrasta ryzyko banku, że udzielony kredyt/pożyczka staną się nieopłacalne. W efekcie kredytodawca rekompensuje ryzyko udzielenia kredytu wyższą marżą, a wyższa marża to droższy kredyt. Ponadto, jak już wiesz, istotny wzrost cen zmusza Radę Polityki Pieniężnej do podnoszenia poziomu stóp procentowych, co dodatkowo zwiększa koszty kredytu.

W efekcie, wysoka inflacja wpływa pośrednio na koszt kredytu w sposób, który nie jest pożądany przez kredytobiorców – zwiększa realny koszt zobowiązania. A że znaczna część kosztów kredytowych opiera się na stopach procentowych, każda ich zmiana wpływa na wysokość raty.

PRZYKŁAD

Marek od lat marzył o swoim własnym mieszkaniu. W końcu po kilku latach oszczędzania udało mu się je znaleźć, zaciągnął więc kredyt hipoteczny w banku. Aby zostawić sobie część oszczędności na wykończenie nowego mieszkania, Marek wziął kredyt w równych ratach, ze zmienną stopą procentową w wysokości 300 tys. zł, na 25 lat i oprocentowany 3% w skali roku. Kwota miesięcznej raty Marka wynosi obecnie 1 422,63 zł.

WYSOKOŚĆ RATY: 1 422,63 PLN

W skład Twojej raty wchodzi:

RATA KAPITAŁOWA

672,63 PLN

RATA ODSETKOWA

750,00 PLN

W ostatnim czasie Marek usłyszał o przewidywanym podniesieniu stóp procentowych, które wpłynie na ratę jego kredytu. Aby zobaczyć, jak zmieni się jego rata, sprawdził co się stanie, gdy oprocentowanie wzrośnie o jeden, dwa, trzy i pięć punktów procentowych.

WZROST O 1 PKT PROC.

Rata wzrośnie o 160,88 PLN

WZROST O 2 PKT PROC.

Rata wzrośnie o 331,14 PLN

WZROST O 3 PKT PROC.

Rata wzrośnie o 510,27 PLN

WZROST 5 PKT PROC.

Rata wzrośnie o 892,82 PLN

Jak wynika z obliczeń Marka jego miesięczna rata w najbliższym czasie może wzrosnąć nawet o niespełna 900 zł. Jest to dla niego sygnał, aby zacząć nieco inaczej planować miesięczny budżet.

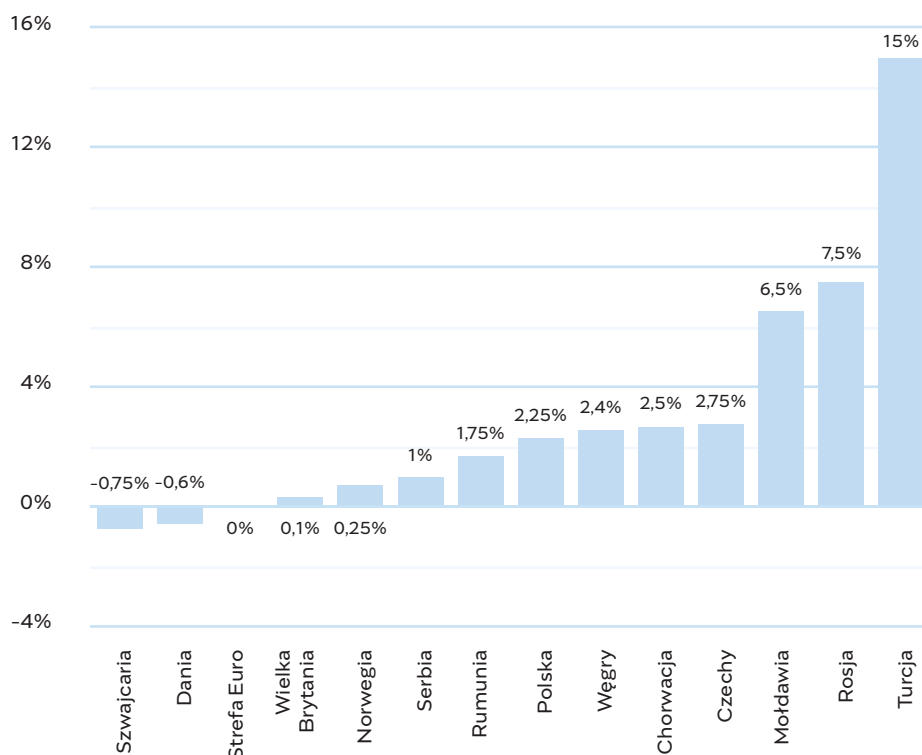
Pamiętaj, że wzrost stopy referencyjnej NBP przekłada się na podobny wzrost stopy WIBOR, a w konsekwencji wzrost oprocentowania Twojego kredytu mieszkaniowego.

Źródło: Wyliczenia własne

Jak wyglądają stopy procentowe w innych krajach?

O wysokości stóp procentowych w innych krajach Europy decydują poszczególne narodowe banki centralne. Wyjątek od tej reguły stanowią kraje strefy euro, gdzie decyzja podejmowana jest centralnie przez Europejski Bank Centralny dla wszystkich krajów wspólnoty walutowej. Od marca 2016 roku w krajach strefy euro stopa referencyjna wynosi 0%. Wśród państw, które w ostatnim czasie podjęły decyzję o podwyższeniu stóp procentowych jest Polska i inne kraje naszego regionu, w tym Czechy i Węgry. Wszystkie te kraje są poza strefą euro, mają własne waluty i indywidualnie decydują o poziomie stóp. Obecnie w Europie (stan na grudzień 2021) jedynie dwa kraje nadal utrzymują poziom stóp procentowych poniżej zera – jest to Szwajcaria oraz Dania.

Stopa referencyjna w krajach Europy

NOTATKI
DOSKONAŁEGO
NAUCZYCIELA

Temat zaciągania zobowiązań jest doskonałym pretekstem do rozpoczęcia dyskusji – dlaczego kredyt jest nam w ogóle potrzebny? Możesz zapisać argumenty za i przeciw zaciąganiu kredytu – czy jednak gospodarka mogłaby funkcjonować bez kredytów. Poszerz dyskusję o szerszą perspektywę całej gospodarki – dzięki kredytowi przedsiębiorca może pozwolić sobie na nowe inwestycje np. nową fabrykę, dzięki której nie tylko wytwarza więcej niezbędnych produktów, ale także tworzy nowe miejsca pracy. W jakich innych sytuacjach kredyt wzmacnia rozwój gospodarczy?

Skorzystaj z załączonego słownika pojęć ekonomicznych, by najprościej wyjaśnić uczniom wszystkie trudne zagadnienia.

Źródło: Eurostat
(stan na styczeń 2022)

5 wskazówek dla młodego finansisty

- 1. Bądź ciekaw otaczających Cię zjawisk gospodarczych!** Dąż do zrozumienia przyczyn i skutków określonych działań. Przyswój podstawowe pojęcia ekonomiczne, które pozwolą Ci lepiej rozumieć rynkowe mechanizmy
- 2. Oszczędzanie zacznij już dziś!** Nawet odkładając kilka złotych miesięcznie jesteś w stanie zebrać znaczną pulę oszczędności. Stwórz cel na co chcesz wydać swoje oszczędności i wytrwale dąż by go osiągnąć
- 3. Świadomie zarządzaj swoimi wydatkami!** Nawet mając niewielki budżet możesz świadomie nim zarządzać. Umiejętność planowania i przewidywania wydatków pozwoli Ci lepiej organizować swoje finanse, co z pewnością stanie się dużym atutem w Twoim dorosłym już życiu.
- 4. Bądź sprytny wydając swoje pieniądze!** Zanim dokonasz zakupu sprawdź czy jest to najkorzystniejsza z dostępnych ofert, porównaj ją cenami w innych sklepach. W dobie internetu masz wręcz nieograniczone możliwości do znalezienia najlepszej dla Ciebie oferty.
- 5. Ucz się od innych!** Dowiedz się więcej o znanych Ci osobach ze świata biznesu, sprawdź, jak osiągnęli w życiu zawodowy sukces. Obserwuj także osoby przedsiębiorcze w Twojej lokalnej społeczności – zapytaj ich o rady, jakich udzielili by sobie w Twoim wieku.

 NOTATKI
DOSKONAŁEGO
NAUCZYCIELA

Podkreśl znaczenie oszczędzania i zarządzania swoim budżetem już na początkowym etapie edukacji finansowej – wykształcenie nawyku oszczędzania i planowania finansów w młodym wieku przełoży się z pewnością na korzyści w przyszłości.

Przeprowadź z uczniami dyskusję – jak obecnie dysponują swoimi pieniędzmi, czy wiedzą, ile wydają miesięcznie, czy mają cele, na które oszczędzają. Co zrobiliby z pieniędzmi, gdyby nagle wygrali na loterii – czy i w co zainwestowali by otrzymane pieniądze?

Dowiedz się więcej!

Cenne informacje i rady możesz znaleźć na stronach internetowych sprawdzonych instytucji finansowych. Poniżej adres najważniejszych z nich:

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

👉 <https://www.uokik.gov.pl/edukacja.php>

Komisja Nadzoru Finansowego

👉 <https://www.knf.gov.pl/>

Narodowy Bank Polski

👉 <https://www.nbp.pl/edukacja>

Biuro Informacji Kredytowej

👉 <https://www.bik.pl/>

Związek Banków Polskich

👉 <https://www.zbp.pl/>

ŹRÓDŁA

<https://www.nbportal.pl/wiedza/prezentacje/inflacja>

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/>

<https://www.otodom.pl/wiadomosci/finanse/slownik-finansowy-otodom-s-jak-stop-y-procentowe>

<https://www.aviva.pl/blog-porady/inwestycje/2021/stopy-procentowe-czym-sa-i-co-na-nie-wplywa/>

<https://www.fxmag.pl/artykul/czym-sa-ujemne-stop-y-procentowe-w-jakim-celu-podwyzszamy-i-obnizamy-oprocentowanie-teoria-mechanizm-definicja-kiedy-stop-y-procentowe-w-polsce-wzrosna-i-czy-w-ogole-musi-do-tego-dojsc>

<https://www.totalmoney.pl/artykuly/177449,kredyty,zmiana-stop-procentowych---kiedy--dlaczego-i-co-to-oznacza,1,1#jakie-czynniki-wplywaja-na-decyzje-o-zmianie-stop-procentowych?-3>

<https://www.totalmoney.pl/artykuly/inflacja-a-kredyt-jaki-wplyw-na-wysokosc-raty-kredytow-gotowkowych-i-hipotecznych-ma-inflacja>

<https://businessinsider.com.pl/poradnik-finansowy/oprocentowania-kredytu-hipotecznego-z-czego-sie-skladaja/z4vnr2m>

<https://www.totalmoney.pl/artykuly/kredyt-ze-stalym-czy-zmiennym-oprocentowaniem-jakie-oprocentowanie-kredytu-gotowkowego-lub-hipotecznego-wybrac>

Inflacja – proces wzrostu przeciętnego poziomu cen w danym okresie

Koszyk konsumpcyjny – lista zakupów towarów i usług przeciętnego gospodarstwa domowego, na jej podstawie liczona jest inflacja

Stopa procentowa – cena (koszt kapitału lub odsetki), jaką posiadacz kapitału uzyskuje od kredytobiorców za udostępnienie go na ustalony czas

Rada Polityki Pieniężnej – organ Narodowego Banku Polskiego ustalający poziom stóp procentowych w Polsce

Cel inflacyjny – cel poziomu inflacji w danym okresie przyjmowany przez bank centralny – w Polsce cel ten wynosi 2,5%

Deflacja – proces odwrotny do inflacji, oznaczający spadek przeciętnego poziomu cen w danym okresie

Realna stopa procentowa – oprocentowanie pomniejszone o inflację

Marża kredytowa – element oprocentowania kredytu, ustalana jest przez kredytodawcę na podstawie własnej polityki oraz indywidualnej sytuacji klienta

WIBOR – (z ang. *Warsaw Interbank Offered Rate*) to oprocentowanie, w ramach którego udzielane są pożyczki pomiędzy bankami na polskim rynku. Poziom wskaźnika jest niezależny od banków, a jego administratorem jest Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie

Część kapitałowa – nominalna kwota kredytu – na jej podstawie obliczane są odsetki

Oprocentowanie (odsetki) – koszt/cena jaką musi ponieść kredytobiorca w związku z pożyczaniem kapitału. Najczęściej wyrażone jest ono procentowo i liczone jest w skali roku

Kredyt gotówkowy – kredyt wypłacany w gotówce przez instytucje finansowe, który przeznaczony jest na dowolny cel np. zakupy, wakacje, samochód itd.

Kredyt hipoteczny – długoterminowe zobowiązanie zaciągnięte z przeznaczeniem na sfinansowanie zakupu nieruchomości lub też jej remontu

Kredyt o stałym oprocentowaniu – kredyt o stałej, określonej w umowie, wartości oprocentowania obowiązującej w trakcie tzw. okresu czasowo stałej stopy (np. w ciągu pierwszych 5 lat)

Kredyt o oprocentowaniu zmiennym – kredyt o oprocentowaniu zależnym od czynników zewnętrznych, takich jak stopy procentowe – wysokość raty zmienia się regularnie co określony czas

RRSO – Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania to całkowity koszt danego kredytu lub pożyczki wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty zobowiązania w ujęciu jednego roku

